

**2026 M. PAGRINDINĖS SESIJOS LENKŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR
 LITERATŪROS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES ELEKTRONINĖS
 UŽDUOTIES MOKINIŲ DARBŲ VERTINIMO INSTRUKCIJA**

Klausimo Nr.	Atsakymas	Vertinimo kriterijai	Taškai
I DALIS KLAUSOMO TEKSTO SUPRATIMAS (8 TAŠKAI)			
1.	Był to jego debiut aktorski. Otrzymał rolę, o której marzył.	1 taškas už 2 teisingus atsakymus. 0 taškų už 1–0 teisingų atsakymų.	1
2.	Był znany pisarzem i reżyserem.	1 taškas už teisingą atsakymą.	1
3.	Spokojna pełna zaufania	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą	2
4.	<i>Wy jesteście zawodowcami. Ja jestem jedynie amatem.</i>	1 taškas už teisingą atsakymą.	1
5.	Ukazanie sylwetki Konwickiego z perspektywy aktorów.	1 taškas už teisingą atsakymą.	1
6.	Antyteza – ponieważ łączy przeciwstawne pod względem treści zdania.	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.	2
II DALIS SKAITOMO TEKSTO SUPRATIMAS (16 TAŠKŲ)			
7.	Film może odbiegać od tekstu literackiego, gdyż ma przedstawić wizję reżysera.	1 taškas už teisingą atsakymą.	1
8.	pod Warszawą w Wilnie	1 taškas už 2 teisingus atsakymus. 0 taškų už 1–0 teisingų atsakymų.	1
9.	Odbywał wirtualne spacer po Kolonii Wileńskiej. Czytał ponownie utwór <i>Dziady</i> .	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.	2
10.	<i>Cale życie szedł przeciw w kierunku Wileńszczyzny. [...] od urodzenia zanurzony był w tych samych klimatach i pejzażach [...]</i>	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.	2
11.	W filmie Konwicki uwypuklił dwa wątki: narodowy i podróżniczy. – FAŁSZ Inspiracją do kręcenia <i>Lawy</i> było hasło zauważone na warszawskiej ulicy. – PRAWDA	2 taškai už 4–3 teisingus atsakymus. 1 taškas už 2 teisingus atsakymus. 0 taškų už 1–0 teisingų atsakymų.	2

Klausimo Nr.	Atsakymas	Vertinimo kriterijai	Taškai
	Ekipa filmowa spotkała się w Wilnie z entuzjastycznym przyjęciem. – FAŁSZ W filmie pojawia się postać Adama Mickiewicza. – PRAWDA		
12.	Autoironia	1 taškas už teisingą atsakymą.	1
13.	Oddziaływanie różnymi środkami artystycznymi na emocje widza.	1 taškas už teisingą atsakymą.	1
14.	[...] „ <i>malanka</i> ” (<i>blyskawica bez grzmotu</i>) miga nad horyzontem. – wyraz regionalny [...] kiedy trzeba było stamtąd <i>czmychnąć</i> . – wyraz potoczny [...] książka staje się <i>inspiracją</i> dla artysty. – wyraz abstrakcyjny	2 taškai už 3 teisingus atsakymus. 1 tašką už 2 teisingus atsakymus. 0 taškų už 1–0 teisingų atsakymų.	2
15.	<i>Skręciliśmy cichutko, jak myszki, i chodu!</i> – styl potoczny <i>Ja w świecie pana Adama urodziłem się i wychowałem, i on mnie żywił, uczył, bawił</i> [...] – styl artystyczny	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.	2
16.	Tadeusz Konwicki – Polski pisarz i reżyser pochodzący z Wileńszczyzny. Adam Mickiewicz – Poeta epoki romantyzmu związany z Nowogródkiem i Wilnem.	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.	2
III DALIS TEKSTO KŪRIMAS (16 TAŠKŲ)			
17.	Eliza Orzeszkowa <i>Nad Niemnem</i> Bolesław Prus <i>Lalka</i>	1 taškas už 2 teisingus atsakymus. 0 taškų už 1–0 teisingų atsakymų.	1
18.	Rodzice i dzieci – konflikty międzypokoleniowe i ich konsekwencje ---> niezgodność poglądów ludzi w różnym wieku Jakie decyzje podejmuje człowiek w przełomowych momentach życia i czym je motywuje? ---> czas znaczących przemian losu Czy nieprzyjemne prawdy są lepsze od przyjemnych kłamstw? ---> niemiłe, trudne do przyjęcia fakty	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.	3
19.	Najlepszym przykładem takiego bohatera jest Tomasz Judym z powieści <i>Ludzie bezdomni</i> . Dzięki temu bohater zostaje przyjęty do elity społecznej.	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.	3

Klausimo Nr.	Atsakymas	Vertinimo kriterijai	Taškai
	Rezygnuje z kariery i pieniędzy, odrzuca przyjęte normy i zachowania.		
20.	wywodzący obciążeni powodem zaakceptowania	2 taškai už 4–3 teisingus atsakymus. 1 taškas už 2 teisingus atsakymus. 0 taškų už 1–0 teisingų atsakymų.	2
21.	Rozważ, których pisarzy polskich możemy nazwać wieszczami swoich czasów. – <i>Każda epoka i każde pokolenie ma swojego Mickiewicza</i> (Cz. Miłosz). Problematyka narodowowyzwoleńcza i sposoby jej przedstawiania w literaturze polskiej. – <i>A w dziewiętnastym wieku skrzypiało od wiatru powstań</i> (S. Worotyński) Satyra i groteska jako narzędzie walki z wadami społeczeństwa. – <i>I śmiech niekiedy może być nauką, kiedy się z przywar, nie z osób natrzęsa</i> (I. Krasicki) Najpiękniejsze wątki miłosne w literaturze i sztuce różnych epok. – <i>Pylem księżycowym być na twoich stopach</i> (K.I. Gałczyński)	2 taškai už 4–3 teisingus atsakymus. 1 taškas už 2 teisingus atsakymus. 0 taškų už 1–0 teisingų atsakymų.	2
22.	jedną i zarówno także Na przykład ten swoim reżyser	4 taškai už 8–7 teisingus atsakymus. 3 taškai už 6–5 teisingus atsakymus. 2 taškai už 4–3 teisingus atsakymus. 1 taškas už 2 teisingus atsakymus. 0 taškų už 1–0 teisingų atsakymų.	4
23.	Ludzie są podobni do siebie fizycznie, lecz mogą głosić skrajnie różne idee.	1 taškas už teisingą atsakymą.	1

Iš viso – 40 taškų.

Klausomo teksto transkripcija

Jacek Wakar: Przed mikrofonem wita Państwa Jacek Wakar. Dobry wieczór. Dziś do godziny 19 w audycji o wszystkim z kulturą rozmawiać będziemy o kinie Tadeusza Konwickiego. Porozmawiamy sobie o tym najwybitniejszym reżyserze wśród dwudziestowiecznych pisarzy, czyli o Tadeuszu Konwickim właśnie. A będziemy rozmawiali z jego aktorami, panią Ewą Wiśniewską. Dobry wieczór...

Ewa Wiśniewska Dobry wieczór.

JW ... i Arturem Żmijewskim...

Artur Żmijewski Dobry wieczór.

JW Ja myślę, że artyści, którzy zetknęli się w pracy z Tadeuszem Konwickim, niezależnie od tego, czy to było jedno spotkanie, czy więcej spotkań, czy to było spotkanie tylko na planie filmowym, czy tak jak miała szczęście pani Ewa Wiśniewska również w teatrze stworzyli z nim pewnego rodzaju rodzinę. I jakkolwiek to określenie bywa zbanalizowane, bywa jakoś tam lekko wyświechtane, tak w przypadku chyba Tadeusza Konwickiego było inaczej.

Dla Artura Żmijewskiego to spotkanie, to było coś zupełnie chyba nieprawdopodobnego. No bo po pierwsze, młody aktor, bardzo młody. Właściwie, no w czasie debiutu, ten debiut się rozłożył na dwa filmy. „Stan posiadania” Krzysztofa Zanussiego, no i właśnie „Lawę”. „Lawę”, czyli opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza. No a z drugiej strony rola, rola Gustawa Konrada w filmowej opowieści o „Dziadach”, bo tak właśnie tytułował to Tadeusz Konwicki. Czy to był na początku strach, czy się podoła spotkaniu, po pierwsze z tym wielkim artystą, a po drugie tej roli, o której aktorzy marzą i której aktorzy się jednak piekielnie boją?

AŻ Wszystko razem było stresujące, ale wszystko razem też było niezwykle pociągające, bo rola Gustawa Konrada rzeczywiście była moim marzeniem, kiedy rozpoczynałem studia w warszawskiej szkole teatralnej, ówczesnej wyższej szkole teatralnej obecnej Akademii i ja marzyłem o tym, żeby tę rolę zagrać i to marzenie mi się spełniło, zanim jeszcze wyszedłem z tej szkoły. Dzięki temu, że pan Tadeusz zechciał mnie wybrać, dzięki temu, że pan profesor Łapicki zechciał mnie zwolnić do tej roli, choć łatwo nie było, muszę powiedzieć, dlatego, że było drobne zastrzeżenie. Tak jak Ewa powiedziała, wstawalo się o świcie, jechało na zdjęcia, ale przykazane było, że o godzinie 14.30 mam się stawiać w szkole.

EW Na zajęcia popołudniowe.

AŻ Na zajęcia popołudniowe, z których nie zostaliśmy nigdy zwolnieni, nigdy. Więc to była taka rzecz, która była naznaczona przez profesora Łapickiego. Natomiast pan Tadeusz był w tej pracy niezwykle. Bo tak jak mówisz Ewo, on był niezwykle przygotowany i bez żadnych krzyków, bez niczego. To był człowiek niezwykle ciepły, jak ja go z tej pracy zapamiętałem. Ogromnie skupiony na tym, co robi, ale też niezwykle ufający wszystkim wokół, którzy go otaczają. Dlatego, że on się otaczał tymi ludźmi, z którymi chciał pracować.

EW I do których miał zaufanie.

AŻ Tak, do których miał zaufanie. I to nie zdarza się zawsze, bo bywa tak, że czasem są jakieś anse, jakieś stresy, jakieś tarcia na planie. A tutaj czegoś takiego nie było. Ja przypominam sobie jedną rzecz, która mnie jeszcze bardziej utwierdziła w wielkim szacunku i podziwie dla Tadeusza Konwickiego. To była taka historia, jako młody człowiek, ja jako młody człowiek w wielu rzeczach tak potrzebowałem akceptacji. Proszę nie zapominać, że szkoła to jest takie miejsce, w którym profesorowie poklepują po ramieniu i mówią, to zrobiłeś dobrze, a tu źle. Tu nagle stanąłem przed takim zadaniem, w którym miałem się pośród wielkich aktorów znaleźć i zagrać rolę – marzenie wielu moich kolegów. I pamiętam takie zdarzenie ze sceny więziennej, kiedy przygotowywałem się do początku, do rozpoczęcia wielkiej improwizacji. Stałem przed tym oknem i tak sobie powtarzałem: „Samotność, cóż po ludziach...” I w pewnym momencie przy drugiej czy trzeciej próbie Gustaw Holoubek przeszedł obok mnie i szepnął mi do ucha, tak przechodząc, nie zatrzymując się właściwie: „To jest konstatacja”. I jakby wszystko mi tym jednym słowem otworzył, jakby uspokoił mnie absolutnie. Natomiast jak już zrobiliśmy ten fragment sceny i kilka następnych, wtedy poprosił mnie do siebie Tadeusz Konwicki, a to już był któryś z kolei dzień naszej pracy. Myślę, że minęło już około dwóch tygodni zdjęć, jeżeli nie więcej. Nie, około dwóch tygodni, o ile dobrze pamiętam. I pan Tadeusz poprosił mnie na bok, siedliśmy z boku i on powiedział: „Jesteście fantastyczni, jesteście wspaniali. Niech pan się nie denerwuje, że ja nic nie mówię. Niech pan nie denerwuje się, że ja nie mówię panu, że pan dobrze gra. Ja panu na pewno powiem, jak pan coś robi źle. Ale wy jesteście wspaniali w tym, co robicie. Wy jesteście zawodowcami. Ja jestem jedynie amatorem, jestem jedynie skromnym literatem, który przygląda się temu, jak wy wspaniale pracujecie”. I to go jakby cechowało, tak jak go zapamiętałem w tej pracy. To była ta wspaniałość Tadeusza Konwickiego. Ta jego skromność niezwykle i wielka cichość.